

התפילה לפני זורא עולם, אינה להודיע לו זרכינו, שהרי הוא יתצרך יודע זאת בעצמו, ועוד יותר טוב מאיתנו, אלא הכוונה בתפילה היא להראות שאנו עובדים אותו, ומשפילים עצמינו לפניו, עכ"ד. וזהו שנאמר **וענית ואמרת לפני ה' אלהיך**. פירוש, תכלית אמירת דיבורי התפילה לפני הזורא יתצרך, אינה להודיע לו זרכינו, אלא להיכנע עצמו לפניו כעני.

וענית ואמרת לפני ה' אלהיך. וזיאר בתפארת שלמה (בפרשקו, ד"ה וענית), כי אדם צריך להיות בהכנעה כעני קודם התפלה, כמו שנאמר (תהלים קג, א) 'תפלה לעני כי יעטוף'. וזהו שנאמר **וענית ואמרת לפני ה' אלהיך**. היינו לאחר שמהיה בצחינת עני, אז תוכל לומר דיבורי תפילה לפני השם, עכ"ד.

ועל פי דרכו נקודש נראה לצאר באופן אחר קצת, בהקדם מה שכתב בחובות הלצנות (שער משנן הנפש, פרק ג, המשנן השמונה עשר), כי תכלית

לאחל

(תפ"א דף עב). ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, לא היא ירחא דאלול, שזהם נפשפש צמעשינו ונשוב אליו ית', וזהם יעשה כל אחד צדק הצית לצקר את נשמתו המלוכלך בחטא, לקראת הימים הנוראים המתקרב, וזא, ומישב עם קוניה האם השלים את פעולתו לפני אדון כל היצורים ית"ש, ובחודש הזה יסיף אומן בתשובה וצמעשים טובים למען יזכה לזאת וכא צמשפט ציוס הדין הזא לקראתנו לשלוס.

אבן מהו הדרך הישרה מהני ארבעה דרכי התשובה המצוארים בחובות

הלצנות הנ"ל, על זה צא הרמז 'אלול' ראשי תיבות איני ל'דודי ו'דודי ל'י, שהתשובה צריך להיות צחינת 'אלי תשוב', ומי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה' המטיב אתנו תמיד, ואז יהיה התשובה "לרצונו" ולא מחמת יראת העונש וכדו' וכשיהיה התשובה "איני לדודי" כנ"ל, אז "דודי לי" שיקבל התשובה וימינו פשוטה לקבל שציס.

ועפ"י אמרתי בטעמא דמילתא על מה שימים אלו נקראים "ימי

הרחמים והרצון" וציותר היו ראוי להקרא "ימי דין" וצריך שיחדר

האיש וילפת צידעו כי מתקרב וצא הימים הנוראים שזהם יעמיד צמשפט כל יצורי עולמים,

אך י"ל הרמז צוה אשר תקנו צימים אלו תקנת השציס לשו צל ה' "מרצונו" ולא מחמת יראת היסורים וכדו' ועל כן הימים האלו נקראים ונעשים ימי הרחמים "והרצון", שהתשובה יהיה מתוך רחמים וחסדים ולא מיראת הדין והעונש, ואז התשובה נקרא "לרצונו" כאמור.

חובת הלבבות שער התשובה פ"א

אבל אופן ההקדמה יהיה לאחד מארבעה דברים. האחד – מהות חבת האדם את אלהיו, ובחובותיו מובנת עליו, ומה שהוא חייב עליה מעבודתו, ושמור מצותיו וחזרתו ממה שהחזיר, וכו' והוא העבד, המפיק דרך המוכח ומבין נתיב ההצלה, ובכבודו נאמר (שם ד) אם תשוב ישראל נאם ה' אלי תשוב, ר"ל אם תשוב לרצונך קודם בוא העונש עליך אקבל תשובתך ואבחר בך לעבודתי.

1) וזה לשונו: ואמרו על אחד מן הצדיקים, שהיה אומר אחר תפלתו: אלהי, לא נשאני לעמוד לפניך, סכלי בפחיתות ערבי, ומיעוט ידיעתי בגדולתך ורוממותך, כי אתה רם ונשא, ואני נקלה ונכזה וקטן ממשאל מןך ומקראו אליך שבת וחלל, וקדש שפך המקודש בקולות המלאכים העליונים הקדושים, אבל נשאני על זה מה שרוממתי בצוותך אותי לקרוא אליך, והרשתני לשבח את שפך העליון. כפי הכרתי אותך ידיעתי כבודך, עם הראותי עבודתי לך ושלולתי לפניך. ואתה יודע תקנתי ואופני הנהגתי, ולא חודעתך בצרירי להעיר אותך עליהם, אלא שאניש בגדול חסדוני אליך ובטחוני בך, עכ"ד.